

Suomen evankelis-luterilaisen kirkon lähetystyön ja kansainvälisen diakonian peruslinja vuoteen 2015

(Lähetysstrategian teologinen perusta)

Hyväksytty jatkovalmistelun pohjaksi kirkkohallituksen täysistunnossa 23.11.2010

Sisällys

JOHDANTO	3
1. KIRKON MISSIONAARINEN OLEMUS JA TEHTÄVÄ	4
2. SUOMEN EVANKELIS-LUTERILAISEN KIRKON LÄHETYKSEN MUUTTUVA	5
TOIMINTAYMPÄRISTÖ	5
2.1. GLOBAALIN TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSIA	5
2.2. KIRKON LÄHETYKSEN, EKUMEENISTEN SUHTEIDEN JA MONIKULTTUURISEN	6
TYÖN MUUTOKSIA	6
Suomen evankelis-luterilaisen kirkon ekumeeniset suhteet ja yhteistyöverkostot	6
Seurakunnat, kirkon lähetysjärjestöt ja Kirkon Ulkomaanapu.....	6
Ulkosuomalaisyö ja työ maahanmuuttajien keskuudessa	7
3. TOIMINTAA OHJAAVAT PERIAATTEET	7
Lähetys kirkon identiteetin luojana	7
Lähetys kirkon arjessa	8
”Sinne missä Kristusta ei tunneta”	10
Lähetysjärjestöt kirkon palvelujärjestöinä	10
Evankeliumin julistamisen ja diakonian yhteys	11
Tunnustus ja konteksti.....	12
Ekumeeniset suhteet.....	13
Kirkon lähetystehtävä ja pappisvirka.....	14
Toisten uskontojen edustajien kohtaamisen periaatteet.....	14
4. KIRKON LÄHETYS 2015 – VISIO	15

JOHDANTO

Suomen evankelis-luterilainen kirkko osallistuu Kristuksen kirkolleen antaman lähetystehtävän toteuttamiseen. Siihen sisältyy evankeliumin julistaminen ja diakonia, lähimmäisrakkauden osoittaminen kaikille. Evankeliumin julistaminen koko ihmiskunnalle on kristittyjen yhteinen haaste. Lähetystyön luonteeseen kuuluu meneminen sinne missä Kristusta ei vielä tai ei enää tunneta.

Aasian, Afrikan ja Latinalaisen Amerikan kirkkojen kasvu sekä niiden lisääntyvät ekumeeniset yhteydet ja osallistuminen maailmanlähetykseen muuttavat monien länsimaisten kirkkojen ja niiden lähetysjärjestöjen toimintatapoja ja yhteistyösuhteita. Vastaisuudessa lähetystyötä tekevät yhä enemmän Afrikan, Aasian ja Latinalaisen Amerikan kirkot ja kristityt.

Tämä strategia-asiakirja keskittyy suomen evankelis-luterilaisen kirkon ja sen seurakuntien, kirkon lähetysjärjestöjen, Kirkon Ulkomaanavun, ja kirkon hallinnon suhteisiin ja yhteistyön kehittämiseen. Vaikka toimijoita on monia, kirkolla on oltava yhteinen linja kaikkien kansainvälisten ja ekumeenisten asioiden hoitamisessa. Tämä asiakirja on osa yhteisen linjan muodostamista, yhteisten toimintaperiaatteiden etsimistä ja niiden alueiden määrittelyä, joissa jatketaan yksityiskohtaisempien suunnitelmien tekoa. Seurakunnat muodostavat perustan, josta kirkon osallistuminen maailmanlaajuisen lähetystehtävän toteuttamiseen kasvaa.

”Kirkko, joka elää Sanan voimassa ja Hengen johdatuksessa, tietää, että lähetys kumpuaa kirkon olemuksesta todistavana yhteisönä.” (Lähetys kontekstissa: Muutos, sovinto, voimaannuttaminen. Luterilaisen maailmanliiton puheenvuoro ekumeeniseen keskusteluun lähetyksestä. 2004, 47)

Seurakuntien lähetystyöllä on ollut vahvasti paikallinen, yhteisöllinen luonne. Tätä tulee vahvistaa. Lähetystyö on ollut yksi merkittävimmistä seurakuntien vapaaehtoistyön muodoista. Tämän kilpailijaksi on syntynyt valtakunnallisia verkostoja, joissa yhteys paikallisseurakuntaan ei ole ollut keskeistä. Seurakuntien työntekijöiden panosta työn jatkuvuuden turvaamiseen tarvitaan aikaisempaa enemmän. Seurakuntien ja kirkon lähetysjärjestöjen on siksi tiivistettävä yhteistyötään yhteisöllisen ja paikallisen vapaaehtoistoiminnan vahvistamiseksi. Lähtökohtana tulee olla seurakuntien oma suunnittelu ja toiminta.

Tässä strategiassa käytetään käsitteitä lähetys tai missio kuvaamaan kirkon missionaarista olemusta. Kirkon tehtävä on levittää evankeliumia ja palvella lähimmäistä, koko ihmiskuntaa. Käsitettä lähetystyö käytetään puhuttaessa seurakuntien ja kirkon työmuodoista Suomessa ja kuvattaessa käytännön toimintaa ulkomailla.

1. KIRKON MISSIONAARINEN OLEMUS JA TEHTÄVÄ

Lähetys perustuu Pyhän Kolmiyhteisen Jumalan toimintaan maailmassa. Lähetysten lähtökohta on Jumalan olemuksessa, kolminaisuuden persoonien keskinäisessä rakkaudessa ja yhteydessä. Tähän yhteyteen Jumalan luoma ihminen on tarkoitettu. Isä lähetti Poikansa maailmaan pelastaakseen hänestä eroon joutuneen ihmisen. Poika ja Pyhä Henki kutsuvat kaikkia yhteyteensä ja syntien anteeksiantamisen osallisuuteen (Joh. 17:18, 20:21–23).

Maailma on yhä edelleen Jumalan maailma ja hänen huolenpitonsa kohde. Isän Jumalan rajaton rakkaus ja hyvyys ilmenee luomakunnassa, kun hän ylläpitää sen elämää. Hän ei ole hylännyt eikä unohtanut luotujaan, vaikka ne ovat ajautuneet hänestä eroon. Koko luomakunta kärsii synnin seurauksista ja odottaa vapautumistaan (Room. 8:19–23). Isä kutsuu kaikkia toimimaan oikeudenmukaisuuden, anteeksiannon ja sovinnon puolesta. Palvelemalla ihmisiä ja todistamalla Isän rakkaudesta kirkko ennakoii tulevaa täyttymystä, Jumalan valtakunnan täydellistä ilmestymistä. Rakkautensa vuoksi Jumala tuli ihmiseksi Jeesus Nasaretilaisessa. Kristuksen opetuksissa ja teoissa, hänen elämässään, kuolemassaan ja ylösnousemuksessaan Jumalan rakkaus tuli näkyväksi. Kristus mursi Jumalan ja ihmiset erottavan, ylipääsemättömän muurin. Hän kulki ihmisten asettamien ja heidän toisistaan erottavien rajojen ylitse. Hän kutsui kohtaamiaan ihmisiä pelastuksen, ikuisen elämän osallisuuteen.

Kirkko on missionaarinen, sen elämä on lähetettynä olemista. Kristuksen kutsumina ja valtuuttamina hänen seuraajansa vievät todistusta Herrastaan kaikkeen maailmaan: ”Minulle on annettu kaikki valta taivaassa ja maan päällä. Menkää siis ja tehkää kaikki kansat minun opetuslapsikseni: kastakaa heitä Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen ja opettakaa heitä noudattamaan kaikkea, mitä minä olen käskenyt teidän noudattaa. Ja katso, minä olen teidän kansanne kaikki päivät maailman loppuun asti.” (Matt. 28:18–20). Lähetys kuuluu kirkon olemukseen.

Kristillinen kirkko on toteuttanut lähetyskutsumustaan Pyhän Hengen johdatuksessa. Kun kristityt saivat Pyhän Hengen lahjan, he lähtivät liikkeelle ja todistivat Kristuksesta aina maan ääriin saakka (Ap. t. 1:8). Yhä vieläkin Pyhä Henki näyttää kirkon lähetykselle suuntaa ja valmistaa maaperää evankeliumin vastaanottamiselle. Pyhän Henkensä välityksellä Kristus kutsuu ihmisiä kääntymään pois epäjumalastaan, saamaan syntinsä anteeksi ja elämään hänen yhteydessään. Pyhä Kolmiyhteinen Jumala toteuttaa pelastavan työnsä kirkon ja sen hoitamien armonvälineiden, Sanan ja sakramenttien kautta. Kirkon on oltava jatkuvasti liikkeellä: sen on ylitettävä ja murrettava raja-aitoja, jotka erottavat ihmisiä Jumalasta ja toisistaan. Sen on kutsuttava ihmisiä Kristuksen yhteyteen.

Kirkon kutsumus on myös puolustaa jokaisen ihmisen luomiseen ja lunastukseen perustuvaa ihmisarvoa. Kristus on esikuvamme. Hän nosti köyhät, sairaat, sorretut ja syrjäytetyt esille. Hän asettui heidän rinnalleen, toimi heidän hyväkseen ja opetti meille uudenlaisen suhtautumistavan. Kirkko on kutsuttu seuraamaan tätä Kristuksen esimerkkiä.

Kirkon missioon kuuluvat sekä tien avaaminen iankaikkiseen elämään, pelastukseen, (Matt. 24:14) että lähimmäisten palveleminen kaikkialla Jumalan maailmassa (Matt. 25:35–40). Lähetys on kokonaisvaltaista: Kolmiyhteinen Jumala kutsuu kirkkonsa jäsenet palvelemaan sanoin ja teoin.

2. SUOMEN EVANKELIS-LUTERILAISEN KIRKON LÄHETYKSEN MUUTTUVA TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Toimintaympäristön muutokset heijastuvat kirkon ja paikallisseurakuntien työhön sekä kirkon lähetysjärjestöjen ja Kirkon Ulkomaanavun toimintaan. Muutosten keskellä on etsittävä toimivia muotoja kirkon missionaarisen luonteen ja toiminnan toteuttamiselle.

2.1. GLOBAALIN TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSIA

Kristittyjen osuus maailman väestöstä on ollut sadan vuoden ajan noin kolmasosa. Vuonna 2008 osuus oli 33,3 prosenttia. Kristinuskon väestöllinen painopiste on siirtynyt pois pohjoiselta pallonpuoliskolta. 1900-luvun alussa lähes 71 prosenttia maailman kristityistä asui Euroopassa ja 1,7 prosenttia Afrikassa. Vuonna 2008 vastaavat luvut olivat 26,3 prosenttia ja 20 prosenttia. Painopisteen muutos ei ole pelkästään väestöllinen, vaan siihen sisältyy myös teologisia näkökulmia. Monet Afrikan, Aasian ja Latinalaisen Amerikan kirkot ovat aktiivisia kasvattaen osuuttaan lähetystyössä. Niiden teologinen työskentely on monimuotoista. Länsimaiselle teologialle ominainen rajankäynti valistusfilosofian pohjalta nousevien virtausten kanssa on niille usein vierasta.

Painopisteen siirtyminen aiheuttaa muutoksia yhteistyön ja kumppanuuden muotoihin. Polttavimpia kysymyksiä ovat tasavertaiseen yhteistyöhön liittyvät asiat, köyhien kirkkojen taloudellinen riippuvuus pohjoisen kirkkoista, Afrikan, Aasian ja Latinalaisen Amerikan kirkkojen laajenevan lähetystyön haasteet, kirkkojen identiteetti ja itseymmärrys, kristinuskon uhkaava pirstoutuminen sekä evankeliumin julistamisen ja kehitysyhteistyön suhde.

Muuttoliikkeet ovat muuttaneet kirkkojen etnisiä rakenteita länsimaissa. Eurooppaan on muodostunut maahanmuuttajaseurakuntien verkostoja, joilla saattaa olla hyvin vähän yhteyksiä maan perinteisiin kirkkoihin. Niillä on Euroopan ulkopuolelta tulleita työntekijöitä, jotka pitävät tehtäväänsä julistaa evankeliumia myös eurooppalaiselle kantaväestölle. Suomessa tämä muutos on vasta alulla.

Kirkkojen tilanne vaihtelee. Toisaalla eletään voimakkaan kasvun ja laajenemisen aikaa, toisaalla monet kirkot menettävät jäseniään. Länsimaiset kirkot ovat jälleen lähetystilanteessa, sillä kirkkoista eroaminen on lisääntynyt voimakkaasti. Tilastojen mukaan nopeimmin ovat kasvaneet roomalaiskatolinen kirkko sekä perinteisten protestanttisten kirkkojen ulkopuolelle syntyneet helluntailiike ja uudet riippumattomat seurakunnat ja kirkot. Neuvostoliiton romahduksen jälkeen joidenkin ortodoksisten kirkkojen toimintamahdollisuudet ovat parantuneet.

Kristillisten kirkkojen keskinäisissä suhteissa tapahtuneiden muutosten lisäksi poliittiset, taloudelliset, kulttuuriset, ekologiset ja uskontojen väliset muutokset vaikuttavat lähetysten toimintaympäristöön. Maailmantalouden integraatio edistää kokonaistalouden kasvua ja kiristää kilpailua. Viestintäteknologia tarjoaa uusia osallistumisen mahdollisuuksia. Köyhyys on haaste kirkkojen toiminnalle ja teologiselle työskentelylle. Ilmastonmuutokset aiheuttavat vakavia ongelmia ihmisille kaikkein köyhimmässä ja äärimmäisten luonnonolosuhteiden maissa. Uskontoihin liittyvät kysymykset ovat uudella tavalla tulleet osaksi poliittisia prosesseja. Radikaalit liikkeet haastavat uskontokuntien yhteiskunnallisesti maltillisia enemmistöjä etsimään yhteistyötä rauhan säilyttämiseksi.

2.2. KIRKON LÄHETYKSEN, EKUMEENISTEN SUHTEIDEN JA MONIKULTTUURISEN TYÖN MUUTOKSIA

Suomen evankelis-luterilaisen kirkon ekumeeniset suhteet ja yhteistyöverkostot

Suomen evankelis-luterilaisen kirkon virallisten ekumeenisten suhteiden ja lähetysjärjestöjen yhteyksien rinnalle on muodostunut erilaisia kansainvälisiä verkostoja. Verkostot ovat syntyneet erisyyistä ja niillä on erilaisia päämääriä. Ne vaikuttavat osaltaan myös lähetyksen toimintaympäristöön. Seurakuntien ja kirkon työntekijöillä ja seurakuntalaisilla on enenevässä määrin henkilökohtaisia yhteyksiä ulkomaisiin kirkkoihin ja järjestöihin.

Suomen evankelis-luterilainen kirkko on Luterilaisen maailmanliiton, Kirkkojen maailmanneuvoston ja Euroopan kirkkojen konferenssin jäsen ja osallistuu niiden sekä maailmanlaajuiseen että alueelliseen toimintaan. Porvoon sopimus avaa yhteyden Brittein saarten anglikaanisten kirkkojen ja Pohjoismaiden sekä Baltian luterilaisten kirkkojen välille. Kirkkomme osallistuu kahdenvälisiin ekumeenisiin neuvotteluihin. Sillä on useita kumppanuussopimuksia.

Myös hiippakunnat ovat solmineet kumppanuussopimuksia ulkomaisten kirkkojen tai niiden hiippakuntien kanssa. Osa sopimuksista liittyy kirkon lähetysjärjestöjen ja Kirkon Ulkomaanavun kumppanuuksiin. Kirkkohallituksen osastoilla ja niiden yksiköillä on yhteyksiä muiden kirkkojen vastaaviin toimielimiin. Rovastikunnilla on yhteyksiä ja sopimuksia erityisesti Inkerin evankelisluterilaisen kirkon kanssa. Seurakunnilla on erilaisia ystävyysseurakuntayhteyksiä.

Kirkon lähetysjärjestöillä on runsaasti yhteistyösopimuksia kirkkojen ja kansainvälisten tai paikallisten järjestöjen kanssa eri puolilla maailmaa. Monet muut kirkkomme järjestöt ovat luoneet omia ulkomaisia suhteita ja toimivat yhteistyössä ulkomaisten kirkkojen ja järjestöjen kanssa.

Seurakunnat, kirkon lähetysjärjestöt ja Kirkon Ulkomaanapu

Lähetystyö ja diakonia ovat usein seurakunnissa toiminnallisesti erillään, vaikka niihin osallistuvat osittain samat vapaaehtoiset. Vapaaehtoistoiminnan runkona ovat nimikkoyhteistyö kirkon lähetysjärjestöjen kanssa ja Yhteisvastuukeräys.

Kirkon lähetysjärjestöjen työhön ulkomailla kuuluu sekä evankeliumin julistaminen ja uusien seurakuntien perustaminen että diakonia. Työ toteutetaan useimmiten yhteistyössä paikallisen kirkon kanssa. Jos tällaista yhteistyökumppania ei vielä ole, päämääränä on kirkon syntyminen.

Kirkon lähetysjärjestöt ovat historialtaan, kooltaan, rakenteeltaan ja työnsä luonteen puolesta erilaisia. Toiminnan laajuuden muutoksia voidaan seurata Kirkon lähetystyön keskuksen kokoamien tilastojen avulla. Nämä tilastot ovat Kirkon lähetystyön ja kansainvälisen diakonian kannatustilasto, Kirkon lähetysjärjestöjen ulkomailla olevat työntekijät -tilasto sekä Kirkon lähetystyön ja kansainvälisen diakonian toimijoiden tuotot ja kulut -tilasto. Lähetystyöntekijöiden määrällä mitaten toiminta oli laajinta 1990-luvun alussa. Monista Euroopan protestanttisista kirkoista poiketen Suomessa kirkon lähetysjärjestöjen työssä ei ole tapahtunut merkittävää supistumista.

Kirkolliskokouksen hyväksymiä kirkon lähetysjärjestöjä ovat hyväksymisjärjestyksessä:

- Suomen Lähetysseura
- Suomen Luterilainen Evankeliumiyhdistys
- Svenska Lutherska Evangeliföreningen i Finland
- Suomen Pipliseura
- Suomen Evankelisluterilainen Kansanlähetys
- Evankelis-luterilainen Lähetisyhdistys Kylväjä
- Radiolähetysjärjestö Sanansaattajat

Kirkon Ulkomaanapu on vuodesta 1995 lähtien toiminut itsenäisenä säätiönä. Sen työ painottuu humanitaariseen apuun, kehitysyhteistyöhön ja vaikuttamistoimintaan. Sen tärkeimpiä yhteistyökumppaneita ovat ekumeeniset kirkkoliitot ja kristillisten kansainvälisten avustusjärjestöjen yhteenliittymä ACT. Suomen Lähetysseura on viimeksi mainitun tarkkailijajäsen. Kirkon Ulkomaanapu tukee kahdenvälisesti joitakin kirkkojen avustus- ja kehityshankkeita.

Ulkosuomalaistyö ja työ maahanmuuttajien keskuudessa

Kirkon ulkosuomalaistyöllä ja kirkon lähetysjärjestöjen työllä on monia liittymäkohtia. Lähetysjärjestöjen työntekijät toimivat kirkon ulkosuomalaistyön osa-aikaisina työntekijöinä tai yhdyshenkilöinä maissa, joissa ei ole kirkon ulkosuomalaistyön työntekijöitä. Tulevaisuuden haasteena voisi olla ulkosuomalaisseurakuntien ja jumalanpalvelusyhteisöjen nykyistä laajempi osallistuminen lähetystyön tukemiseen. Joissakin maissa taas nähdään mahdollisuutena näiden osallistuminen kirkon lähetysjärjestöjen mukana sijaintimaansa yhteistyökirkkojen elämään. Myös Suomen Merimieskirkko toimii ulkosuomalaistyössä. Lisäksi sen työllä on kosketuksia kansainvälisiin merenkulkijoihin suomalaisissa satamissa.

Suomessa on perinteisesti ollut joitakin ulkomaalaisten kansalliselta tai kielelliseltä pohjalta toimivia seurakuntia. Suomeen saapui pakolaisia 1970-luvulta alkaen, jolloin toiminta sai itsestään selvästi diakoniaan painottuvan luonteen. Maahanmuutto monipuolistui ja lisääntyi voimakkaasti 1990-luvulle tultaessa. Nykyisin pakolaiset muodostavat vähemmistön kaikista maahanmuuttajista. Viime vuosina on erityisesti pääkaupunkiseudulla syntynyt erikielisiä jumalanpalvelusyhteisöjä ja seurakuntia. Osa maahanmuuttajaseurakunnista toimii itsenäisinä ilman yhteyksiä Suomessa ennestään toimiviin kirkkoihin.

Seurakunnilla ja seurakuntayhtymillä sekä Helsingin ja Espoon hiippakunnilla on maahanmuuttajatyöntekijöitä. Kirkkohallituksessa on koordinaatiota varten maahanmuuttajatyön työalasihteeri. Maahanmuuttajien tarpeita otetaan huomioon tiedotuksessa ja opetusmateriaalia tuotettaessa.

3. TOIMINTAA OHJAAVAT PERIAATTEET

Lähetys kirkon identiteetin luojana

Lähetys on keskeinen osa kirkon identiteettiä ja itseymmärrystä. Kirkkojärjestyksen mukaan

Suomen evankelis-luterilaisen kirkon seurakuntien ja niiden jäsenten tehtävänä on evankeliumin levittäminen niiden keskuuteen, jotka eivät ole kristittyjä. Seurakunnan ja sen jäsenten tulee myös harjoittaa diakoniaa, jonka tarkoituksena on kristilliseen rakkauteen perustuva avun antaminen erityisesti niille, joiden hätä on suurin ja joita ei muulla tavoin auteta. Kirkko osallistuu tämän tehtävän toteuttamiseen Suomessa ja ulkomailla.

Missionaarinen seurakunta on avoin, ulospäin suuntautunut, rukoileva, vieraanvarainen, rakenteiltaan joustava ja ilmapiiriltään lämmin osallisuuden yhteisö. Evankeliumia julistamalla ja sakramenteja hoitamalla se rohkaisee kristittyinä elämiseen, kasvattaa lähetysvastuuseen ja palvelee sekä omasta yhteydestään irtaantumassa olevia että kirkkoon kuulumattomia.

Tulevaisuuden suurimpana uhkana voidaan pitää kristillisen identiteetin yleistä haurastumista ja kirkon missionaarisen luonteen heikkenemistä. Vaarana on myös lähetystyön julkikuvan heikkeneminen jos kirkon lähetystyön uudistuspyrkimykset kariutuvat.

Lähetys on keskeinen osa kirkon identiteettiä ja itseymmärrystä. Kirkkojärjestyksen mukaan Suomen evankelis-luterilaisen kirkon seurakuntien ja niiden jäsenten tehtävänä on evankeliumin levittäminen niiden keskuuteen, jotka eivät ole kristittyjä. Missionaarinen seurakunta on avoin, ulospäin suuntautunut, rukoileva, vieraanvarainen, rakenteiltaan joustava ja ilmapiiriltään lämmin.

Lähetys kirkon arjessa

Suomen evankelis-luterilaisen kirkon lähetystyön vahvuutena ovat seurakuntapohjaisuus ja seurakuntien ja lähetysjärjestöjen yhteistyö. Hengellisesti vireä seurakunta on lähettävä seurakunta. Moniin Euroopan perinteisiin kirkkoihin verrattuna suomalaisten seurakuntien lähetysaktiivisuus on korkea. Seurakunnat solmivat nimikkoyhteistyösopimuksia kirkon lähetysjärjestöjen kanssa ja myöntävät runsaasti talousarviomäärärahoja kirkon lähetysjärjestöjen toimintaan. Lähetystyö kokoaa seurakunnissa paljon aktiivisia vapaaehtoisia.

Lähetys on seurakunnan perustehtävä. Seurakuntien lähetystyön toimintasuunnitelmat sisältävät sopimukset nimikkoyhteistyöstä kirkon lähetysjärjestöjen kanssa. Lähetyssihteerit, lähetysteologit ja vapaaehtoistyöntekijät tarvitsevat koulutusta ja valmennusta. Yhteistyöllä edistetään missionaarisen ulottuvuuden näkymistä seurakunnan kaikessa toiminnassa sekä aikuisten että nuorten ja lasten keskuudessa. Luottamushenkilöt ja työntekijät pitävät yhdessä huolta lähetyskseen toimintamahdollisuuksista. Vapaaehtoisuuteen perustuvia työmuotoja vahvistetaan ja kehitetään.

Kirkko ja seurakunnat tarvitsevat kirkon lähetysjärjestöjä oman lähetysvastuunsa toteuttamisessa. Järjestöjen moninaisuus on toisaalta rikkaus ja mahdollisuuksia antava, toisaalta haaste. Moninaisuus voidaan hyödyntää, jos seurakunnat selkeästi ottavat vastuun ja määrittelevät oman sitoutumisensa lähetystehtävään. Toisaalta kirkon lähetysjärjestöjen tulee tiivistää keskinäistä yhteistyötään.

Seurakunnille itsenäinen päätösvalta on tärkeä kirkon lähetysjärjestöjen kanssa tehtävien nimikkoyhteistyösopimusten solmimisessa ja määrärahojen kohdentamisessa. Seurakunnat kuitenkin toivovat kirkkohallitukselta suosituksia määrärahojen jakoon. Seurakunnan päättävien

elinten keskusteluissa painopiste on helposti talousarviomäärärahojen jaossa ja jakoperusteissa. Seurakunnan toiminnan kannalta painopisteen tulee olla yhteisöllisyyttä vahvistavien, vapaaehtoisuuteen perustuvien työmuotojen etsinnässä.

Seurakuntarakenteen muutokset vaikuttavat seurakuntien toimintamahdollisuuksiin ja niiden nimikkoyhteistyöhön. Yhdistymiset antavat mahdollisuuksia myös seurakuntien lähetystyön vahvistamiseen, koska työvoimaresursseja voidaan järjestellä uudelleen. Toisaalta aikaisemmat yhteisölliset työmuodot, kuten lähetyspiirit ja lähetystyön talkootoiminta, voivat vaarantua. Näitä asioita on rohkeasti pohdittava seurakuntaliitosten yhteydessä. Erityisesti on kiinnitettävä huomiota virkojen järjestelyihin. Jokaisessa seurakunnassa ja kappeliseurakunnassa tulisi olla vähintään vapaaehtoinen lähetys sihteeri. Tavoitteena voidaan pitää, että 15 000 hengen seurakunnassa on päätoiminen lähetys sihteeri. Pienemmissä seurakunnissa lähetys sihteerin tehtäviä hoidetaan yhdistelmävirkoina tai –toimina sekä palkkiotoimisesti tai vapaaehtoisesti. Näissä tapauksissa pidetään huoli, että lähetys sihteeireillä on riittävän selkeät toimenkuvat ja tarpeelliset toimintamahdollisuudet. Seurakuntaliitosten yhteydessä tulisi aktiivisesti pyrkiä perustamaan päätoimisten lähetys sihteerien virkoja. Seurakuntien lähetysteologeille olisi varattava riittävästi aikaa paneutua lähetystyön kysymyksiin.

Lisääntyvät suorat yhteydet ja lähetysopintomatkat muihin kirkkoihin muuttavat seurakuntien toimintamuotoja ja antavat mahdollisuuksia uudenlaisiin avauksiin. Näihin yhteyksiin liittyvät lahjoitukset olisi hoidettava yhteistyössä kirkon lähetysjärjestöjen ja/tai vastaanottavan kirkon kanssa epätasa-arvoisuuden välttämiseksi.

Seurakunta etsii yhteyttä alueellaan eläviin maahanmuuttajiin, tarjoaa hengellisen kodin sitä haluaville kristityille ja antaa heille ja muille mahdollisuuden evankeliumin kuulemiseen. Tämä edellyttää valmiutta kulttuuristen vaikutteiden vastaanottamiseen ja soveltamiseen seurakunnan elämään. Seurakuntalaisia rohkaistaan eriuskontoisten kohtaamiseen ja kristillisen todistuksen antamiseen. Vaikka maahanmuuttajatyö voidaan järjestää seurakuntayhtymän tai hiippakunnan työnä, se ei poista paikallisseurakunnan vastuuta. Kirkkomme elinvoiman vuoksi on tärkeää, että voimme toivottaa maahanmuuttajien jumalanpalvelusyhteisöt yhteyteemme.

Suomen evankelis-luterilaisen kirkon lähetystyön vahvuutena ovat seurakuntapohjaisuus ja seurakuntien ja lähetysjärjestöjen yhteistyö. Seurakuntien lähetystyön toimintasuunnitelmat sisältävät sopimukset nimikkoyhteistyöstä kirkon lähetysjärjestöjen kanssa. Vapaaehtoisuuteen perustuvia työmuotoja on vahvistettava ja kehitettävä. Yhteistyöllä edistetään missionaarisen ulottuvuuden näkymistä kaikessa seurakunnan toiminnassa.

Kirkko ja seurakunnat tarvitsevat kirkon lähetysjärjestöjä oman lähetysvastuunsa toteuttamisessa. Moninaisuus voidaan hyödyntää, jos seurakunnat selkeästi ottavat vastuun ja määrittelevät oman sitoutumisensa lähetystehtävään. Kirkon lähetysjärjestöjen tulee tiivistää keskinäistä yhteistyötään.

Seurakuntarakenteen muutokset vaikuttavat seurakuntien toimintamahdollisuuksiin ja niiden nimikkoyhteistyöhön. Yhdistymiset antavat mahdollisuuksia myös seurakuntien lähetystyön vahvistamiseen, koska

työvoimaresursseja voidaan järjestellä uudelleen. Seurakunta etsii yhteyttä alueellaan eläviin maahanmuuttajiin, tarjoaa hengellisen kodin sitä haluaville kristityille ja antaa heille ja muille mahdollisuuden evankeliumin kuulemiseen. Seurakuntalaisia rohkaistaan eriuskontoisten kohtaamiseen ja kristillisen todistuksen antamiseen.

”Sinne missä Kristusta ei tunneta”

Vain yksi kolmannes maailman ihmisistä on kristittyjä. Kirkon lähetystyössä suuntaudutaan erityisesti sinne, missä kristillinen todistus on vähäistä tai sitä ei ole lainkaan. Tilanteesta riippuen Suomen evankelis-luterilaisen kirkon lähetysjärjestöillä on erilaisia toimintamalleja.

Siellä missä on järjestäytyneitä kirkkoja, vastuu lähetystehtävän toteuttamisesta on niillä ja ulkomaiset kirkot ja järjestöt toimivat niiden yhteistyökumppaneina. Kirkkojen läheisyydessä saattaa elää suuria kansanryhmiä, joiden keskuudessa ei ole vielä julistettu evankeliumia. Näiden tavoittamisessa kirkot voivat tarvita ulkomaisia kumppaneita. On myös tilanteita, joissa kirkot tarvitsevat tukea yhteydestään irtaantuneiden tavoittamiseen.

Maailmassa on alueita, joissa ei ole järjestäytyneitä kirkkoja tai joissa kristityt elävät monenlaisten rajoitusten tai painostuksen tai jopa vainon alaisina. Painostuksen ja vainon alaisina eläviä kristittyjä tuetaan mahdollisuuksien mukaan. Työn suunnittelussa otetaan huomioon, että vaikeuksien keskellä elävien kristittyjen asemaa ei vaaranneta. Näissä tilanteissa sähköisten viestinten käyttö kristittyjen rohkaisemisessa ja uusien ihmisten tavoittamisessa korostuu.

Joissakin tilanteissa päämääränä voi olla uuden paikallisen kirkon syntyminen. Tämä edellyttää maan kirkollisen tilanteen tarkkaa arviointia, riittäviä voimavaroja sekä poliittisten ja yhteiskunnallisten edellytysten olemassaoloa. Siellä missä kirkon perustamiseen tarvittavat voimavarat ja yhteiskunnallis-poliittiset edellytykset puuttuvat, annetaan todistus Kristuksesta olosuhteet huomioon ottaen.

Aasian, Afrikan ja Latinalaisen Amerikan kirkkojen laajeneva lähetystyö luo uudenlaisia yhteistyösuhteita. Niiden harjoittama lähetystyö on ollut todellisuutta vuosikymmeniä, mutta kirkossamme tunnetaan sitä edelleen liian vähän. Perinteisten kirkkojen lähetystyön ulkopuolisen työn tunteminen on tarpeellista uusien yhteistyön muotojen kehittämisen kannalta. Uusien lähetystyön toimijoiden mukaan tulo vaikuttaa kirkkomme lähetysjärjestöjen vanhojen yhteistyökumppaneiden toimintaympäristöön sekä niiden oman lähetystyön suunnitteluun.

Vain yksi kolmannes maailman ihmisistä on kristittyjä. Kirkon lähetystyössä suuntaudutaan erityisesti sinne, missä kristillinen todistus on vähäistä tai sitä ei ole lainkaan. Tilanteesta riippuen Suomen evankelis-luterilaisen kirkon lähetysjärjestöillä on erilaisia toimintamalleja. Aasian, Afrikan ja Latinalaisen Amerikan kirkkojen laajeneva lähetystyö luo uudenlaisia yhteistyösuhteita.

Lähetysjärjestöt kirkon palvelujärjestöinä

Kirkon lähetysjärjestöt ovat rakenteeltaan ja toiminnaltaan erilaisia. Kaikkien niiden toiminta perustuu seurakuntien tukeen. Niitä on siksi perusteltua pitää lähetystyöhön erikoistuneina palvelujärjestöinä, joiden kanssa seurakunnat voivat käytännössä toteuttaa lähetysvastuutaan. On ensisijaisen tärkeää, että seurakuntien ja lähetysjärjestöjen yhteistyö on avointa ja perustuu luottamukseen.

Seurakunnat ovat olleet yhteistyössä lähinnä kirkon lähetysjärjestöjen ja Kirkon Ulkomaanavun kanssa. Nyt seurakuntien tukea toiminnalleen etsivät myös yhteiskristilliset järjestöt sekä joukko muita järjestöjä. Uhkana on, että seurakunnat jäävät varainhankinnan kohteiksi. Tilanne haastaa kirkon lähetysjärjestöjä ja Kirkon Ulkomaanapua tiiviimpään yhteistyöhön keskenään sekä kotimaisessa että ulkomaisessa työssä.

Kirkon lähetysjärjestöt ovat aikaisemmin hoitaneet ulkomaisen työn suunnittelun, toteuttamisen ja arvioinnin itsenäisesti. Niiden muiden kirkkojen kanssa solmimia yhteistyösopimuksia ei ole otettu huomioon kirkkojen välisinä sopimuksina. Yhteisen strategian myötä voidaan kehittää järjestelmä, jonka kautta kirkon lähetysjärjestöjen solmimat sopimukset jäsentyvät selkeämmin osaksi kirkon ulkosuhteita. Samalla lähetysjärjestöt sitoutuvat kirkon ekumeenisiin linjauksiin ja yhteiseen lähetysstrategiseen suunnitteluun.

Yhteiseen lähetysstrategiaan kuuluvat teologiset linjaukset, toiminnan merkittävät laajennukset, yhteistyösopimukset, tärkeimmät yhteistyökumppanit, yhteisesti tiedotettavat asiat ja koulutus. Siihen kuuluu lisäksi työn painopisteiden etsintä, jossa otetaan huomioon suomalaisten perinteiset osaamisalueet ja kansainvälisen lähetys tilanteen tarpeet.

Kirkon lähetysjärjestöt ja Kirkon Ulkomaanapu ovat Suomen evankelis-luterilaisen kirkon kansainvälisiä toimijoita, jotka noudattavat työssään kotimaassa ja ulkomailla kirkkomme tunnustusta, ja ekumeenisia sopimuksia.¹ Kirkon toimijoina ne sitoutuvat jatkotyöskentelyyn sisältökysymysten ja työnjaon tarkentamiseksi sekä yhteistyön tehostamiseksi.

Kirkon lähetysjärjestöt ovat rakenteeltaan ja toiminnaltaan erilaisia. Kaikkien niiden toiminta perustuu seurakuntien tukeen. Siksi niitä voidaan pitää lähetystyöhön erikoistuneina palvelujärjestöinä. Tämä kirkon lähetysstrategia tähtää siihen, että lähetysjärjestöt sitoutuvat kirkon ekumeenisiin linjauksiin ja yhteiseen lähetysstrategiseen suunnitteluun. Yhteisen strategian myötä voidaan kehittää järjestelmä, jonka kautta kirkon lähetysjärjestöjen solmimat sopimukset jäsentyvät osaksi kirkon ulkosuhteita.

Evankeliumin julistamisen ja diakonian yhteys

Kirkko elää ja toimii maailmassa, jossa vallitsee epäoikeudenmukaisuus. Tästä syystä kirkolla on aina myös yhteiskunnallinen, profeetallinen tehtävä. Suomen evankelis-luterilaisessa kirkossa lähetystehtävä on ymmärretty niin, että siihen sisältyy sekä evankeliumin julistaminen että diakonia. Tätä on ilmaistu eri tavoin. Ilmaisuja etsittäessä on alettu puhua myös kansainvälisestä diakoniasta.

¹ Se mitä tässä asiakirjassa lausutaan lähetysjärjestön suhteesta tunnustukseen, ei koske Suomen Pipliaseuraa, jonka jäsenkuntaan kuuluu Suomen evankelis-luterilaisen kirkon seurakuntien lisäksi myös Suomen ortodoksinen kirkko, Katolinen kirkko Suomessa ja Suomen vapaakristillinen neuvosto.

Sen toteuttajia ulkomaisessa työssä ovat kirkon lähetysjärjestöt ja Kirkon Ulkomaanapu. Käytännön lähetystyöllä on myös yhteiskunnallinen ulottuvuus. Täten kirkon lähetysjärjestöt toteuttavat omalta osaltaan kehitysyhteistyön tavoitteita. Lähetysjärjestöt toimivat myös valtion kehitysyhteistyön kanavana.

Kirkon kansainvälisen vastuun hoitaminen edellyttää kirkon lähetysjärjestöjen ja Kirkon Ulkomaanavun keskinäisen yhteistyön ja työnjaon kehittämistä. On pidettävä huolta siitä, että niiden toiminnat tukevat toisiaan ja että niillä on tarkoituksenmukainen ja toimiva työnjako. Kirkon Ulkomaanavun kansainvälisessä toiminnassa humanitaarisella avulla ja katastrofiavulla on keskeinen asema. Lähetysjärjestöjä tämä koskee lähinnä silloin, kun niiden yhteistyökumppanit pyytävät apua humanitaaristen kriisien hoitamiseen.

Lähetysjärjestöt ja Kirkon Ulkomaanapu osallistuvat pitkäaikaiseen kehitysyhteistyöhön. Tässä niillä on paljon yhteistä. Tärkeää on yhteistyö paikallisten kirkkojen kanssa ja toiminnan vaikutukset kristittyjen elämään. Kirkkojen mahdollisuudet osallistua kehityshankkeisiin vaihtelevat. Joskus kirkot voivat olla merkittäviä toimijoita. Silloin ulkomaalaisten toimijoiden tehtävänä on vahvistaa niiden omaehtoisuutta niin, että ne pystyvät toimimaan itsenäisinä diakonisen vastuun toteuttajina ulkomaisen tuen loputtuakin. Vähemmistönä elävien kirkkojen mahdollisuudet osallistua kehityshankkeisiin ovat rajalliset. Silloinkin Kirkon Ulkomaanapu ja kirkon lähetysjärjestöt ottavat huomioon suunnitelmien mahdolliset vaikutukset näiden elämään.

Seurakunnissa sekä viranhaltijat että vapaaehtoiset kiinnittävät huomiota lähetystyön ja diakoniatyön yhteyden kehittämiseen.

Kirkko elää ja toimii maailmassa, jossa vallitsee epäoikeudenmukaisuus. Tästä syystä kirkolla on aina myös yhteiskunnallinen tehtävä. Kirkon lähetysjärjestöt toteuttavat omalta osaltaan kehitysyhteistyön tavoitteita. Kirkon kansainvälisen vastuun hoitaminen edellyttää kirkon lähetysjärjestöjen ja Kirkon Ulkomaanavun keskinäisen yhteistyön ja työnjaon kehittämistä. Seurakunnissa kiinnitetään huomiota lähetystyön ja diakoniatyön yhteyden kehittämiseen.

Tunnustus ja konteksti

Luterilaiseen tunnustukseen sitoutuminen ja kontekstuaalisen teologian kehittäminen ovat vuorovaikutuksessa keskenään. Tunnustus ei ole vain säilyttämisen arvoinen perinne, vaan avain uskon syvempään ymmärtämiseen ja ajan ilmiöiden arvioimiseen. Teologiset traditiot vaikuttavat ratkaisevasti kontekstuaalisen teologisen työskentelyn kehittymiseen. Tästä syystä on luonnollista, että kirkon lähetysjärjestöt tukevat yhteistyökumppaneitaan luterilaisen tunnustuksen pohjalta, kun nämä kehittävät omaa kontekstuaalista teologiaansa. Esimerkiksi helluntailiikkeen, uusien riippumattomien kirkkojen tai roomalaiskatolisen kirkon mielenkiinnon kohteet ja myös teologiset ratkaisut voivat olla toisenlaisia kuin luterilaisten kirkkojen. Samalla on huomattava, että missiologisessa keskustelussa kirkot ovat edenneet yhteisen vision ja yhteistyön kehittämisessä.

Vuorovaikutus Aasian, Afrikan ja Latinalaisen Amerikan kirkkojen kanssa voi vahvistaa oman kirkkomme missionaarisuutta: Toisenlaiseen kontekstiin tutustuminen johtaa oman kontekstin

uudenlaiseen arvioimiseen. Kasvavien kirkkojen kokemukset seurakuntien jumalanpalveluselämän järjestämisestä, ulospäin suuntautuvasta työstä ja seurakuntalaisten valmennuksen järjestelyistä voivat innostaa suomalaisia seurakuntia. Tutustuminen kasvavien kirkkojen uskontulkintaan ja teologiseen työskentelyyn avaa uusia näköaloja tunnustuksen ja kulttuurin vuorovaikutuksen ymmärtämiseen.

Luterilaiseen tunnustukseen sitoutuminen ja kontekstuaalisen teologian kehittäminen ovat vuorovaikutuksessa keskenään. Tunnustus ei ole vain säilyttämisen arvoinen perinne, vaan avain uskon syvempään ymmärtämiseen ja ajan ilmiöiden arvioimiseen. Vuorovaikutus Aasian, Afrikan ja Latinalaisen Amerikan kirkkojen kanssa voi vahvistaa oman kirkkomme missionaarisuutta.

Ekumeeniset suhteet

Suomen evankelis-luterilaisella kirkolla on vahva luterilainen identiteetti, se on ekumeenisesti avoin ja aktiivinen. Kirkon lähetysjärjestöjen ensisijaisia yhteistyökumppaneita ovat luterilaiset kirkot eri puolilla maailmaa. Kirkon lähetysjärjestöjen tulee edistää kaikkialla hyviä ekumeenisiä suhteita. Maissa, joissa toimii useita luterilaisia kirkkoja, kirkon lähetysjärjestöjen tehtävänä on tukea ja edistää niiden yhteyspyrkimyksiä.

Lähetysjärjestöt ovat olleet ja ovat tukemassa uusien kirkkojen syntyä. Ennen kirkon järjestäytymistä lähetysjärjestöillä on tärkeä rooli ekumeenisten yhteyksien syntyisessä. Kirkon järjestäytyttyä vastuu ja päätösvalta ekumeenisten suhteiden järjestämisestä siirtyvät kirkolle.

Kirkon lähetysjärjestöt ja Kirkon Ulkomaanapu osallistuvat Luterilaisen maailmanliiton ja muiden ekumeenisten organisaatioiden toimintaan Suomen evankelis-luterilaisen kirkon tunnustuksen ja sen solmimien sopimusten mukaisesti. Kansainvälistymisen myötä myös useat muut kirkolliset järjestöt ovat mukana kansainvälisissä verkostoissa. Monien toimijoiden mukana olo luo myös jännitteitä. Siksi on välttämätöntä, että kirkon missionaarisuus on sillä tavoin sisäistettyä, että yhteistyön suunnasta riippumatta yhteinen ekumeeninen linja säilyy.

Kirkon lähetysjärjestöillä on joissakin maissa muita kuin luterilaisia yhteistyökirkkoja. Käytännön lähetystyössä toimitaan yhteistyössä myös erilaisten kansainvälisten kristillisten järjestöjen kanssa. Näiden suhteiden kehittämisessä noudatetaan kirkkomme solmimia ekumeenisiä sopimuksia ja hyödynnetään sen käymiä kahdenvälisiä neuvotteluja ortodoksien, roomalaiskatolisten, helluntailiikkeen, vapaakirkollisten, metodistien ja baptistien kanssa.

Monet perinteiset instituutiot – myös ekumeeniset organisaatiot – ovat muuttumassa toiminnaltaan ja rakenteiltaan. Aasian, Afrikan ja Latinalaisen Amerikan kirkkojen kasvu ja voimistuminen sekä aktiivinen mukana olo kansainvälisessä toiminnassa aiheuttaa muutoksia ekumeenisiin suhteisiin. Ekumeeniselle tilanteelle on tyypillistä jännite perinteisen yhteyden etsinnän ja uhkaavan pirstoutumisen välillä. Viime mainitun aiheuttaa mm. tuhansien riippumattomien kirkkojen syntyminen ja uusien karismaattisten liikkeiden leviäminen. Kirkkojen kahdenväliset suhteet ja neuvottelut ovat entistä tärkeämpiä. Raja henkilökohtaisiin suhteisiin perustuvan toiminnan ja kirkkojen suhteiden välillä on madaltunut.

Kirkon lähetysjärjestöjen ja Kirkon Ulkomaanavun erityistehtävänä on toimia yhteistyökirkkojensa tukena. Näin niiden ääni tulee kuulluksi omassa kirkossamme ja kansainvälisissä yhteyksissä.

Kirkon lähetysjärjestöjen tulee edistää kaikkialla hyviä ekumeenisia suhteita. Maissa, joissa toimii useita luterilaisia kirkkoja, kirkon lähetysjärjestöjen tehtävänä on tukea ja edistää niiden yhteyspyrkimyksiä. On välttämätöntä, että kirkon missionaarisuus on sillä tavoin sisäistettyä, että yhteistyön suunnasta riippumatta yhteinen ekumeeninen linja säilyy. Yhteistyössä kansainvälisten kristillisten järjestöjen kanssa noudatetaan kirkkomme solmimia ekumeenisia sopimuksia ja hyödynnetään sen käymiä kahdenvälisiä neuvotteluja ortodoksien, roomalaiskatolisten, helluntailiikkeen, vapaakirkollisten, metodistien ja baptistien kanssa.

Kirkon lähetystehtävä ja pappisvirka

Kirkon lähetystyötä toteutettaessa noudatetaan seuraavia pappisvirkaa koskevia periaatteita:

- Seurakuntien ja lähetysjärjestöjen yhteistyössä kirkon lähetysjärjestöt toimivat kirkkomme päätöksen (1986)² ja seurakuntien käytäntöjen mukaisesti.
- Toimiessaan ulkomaisten yhteistyökirkkojen kanssa kirkon lähetysjärjestöt noudattavat niiden virkaratkaisuja eivätkä lisää jännitteitä omalla toiminnallaan.

Toisten uskontojen edustajien kohtaamisen periaatteet

Uskontojen edustajien kohtaamisessa on monia ulottuvuuksia. Niihin kuuluu olennaisena osana aito uskontodistus. Yhteiskunnille ja sen yhteisöille on tärkeitä, että eri uskontojen edustajat ja uskonnottomat elävät keskinäisessä rauhassa ja yhteisten pelisääntöjen mukaan. Kristityt pitävät kiinni Kristuksen ainutlaatuisuudesta Vapahtajana ja ainoana tienä pelastukseen. He pyrkivät elämään sovussa toisuskovien kanssa.

Moniuskontoisuus haastaa aikaisemmin monopoli asemassa olleen kirkon ja kansankirkkotilanteessa eläneen kulttuurimme aivan uudella tavalla. Nyt seurakuntalaiset joutuvat katsomaan itseään myös toisen uskonnon läsnäolon peilistä. He joutuvat arvioimaan uskoaan ja elämäntapaansa laajemmassa perspektiivissä.

Kirkon lähetystyö ja lähetysjärjestöjen yhteistyökirkot ovat aina eläneet moniuskontoisessa ympäristössä. Nyt tämä kokemus on saanut uuden käyttöarvon kirkkomme kohdatessa kotimaassaankin toisuskovia. On kehitettävä kanavia, joiden avulla näitä kokemuksia voidaan välittää kirkon ja seurakuntien käyttöön Suomessa.

² Kirkkomme päätöksellä tarkoitetaan kirkolliskokouksen päätöstä vuodelta 1986 avata pappisvirka naisille.

Toisen uskonnon kannattajia ja edustajia kohdatessa on muistettava, että keskusteluyhteys edellyttää luottamuksen ilmapiiriä ja omien tarkoitusperien läpinäkyvyyttä. Puheen toisesta on oltava totuudellista ja kaikilla tulee olla yhtäläinen oikeus ilmaista uskoaan. Perhe-elämä on myös muutoksessa. On opittava tukemaan moniuskontoisia ja moniuskontoisessa ympäristössä eläviä perheitä. Tulee osata edistää yhteiseen hyvään suuntautuvia hankkeita, kaikkien ihmisarvoa ja miesten ja naisten tasa-arvoa. Uskonnonvapauden henkeen kuuluu myös vapaus uskonnon vaihtamiseen.

Uskontojen edustajien kohtaamisessa on monia ulottuvuuksia. Yhteiskunnille ja sen yhteisöille on tärkeitä, että eri uskontojen edustajat ja uskonottomat elävät keskinäisessä rauhassa ja yhteisten pelisääntöjen mukaan. Kristityt pitävät kiinni Kristuksen ainutlaatuisuudesta Vapahtajana ja ainoana tienä pelastukseen. He pyrkivät elämään sovussa toisinuskovien kanssa.

4. KIRKON LÄHETYS 2015 – VISIO

Suomen evankelis-luterilaisen kirkon osallistuminen maailmanlähetykseen on vahvistunut. Kirkon lähetystyön rakenteet ja toimintakulttuuri on uudistettu.

Suomen evankelis-luterilainen kirkko on jäsentynyt maailmanlähetyksen muutokseen ja löytänyt uusia yhteistyön muotoja Aasian, Afrikan ja Latinalaisen Amerikan kirkkojen kumppanina. Olemme mieluinen yhteistyökumppani. Lähetystyöhön osoitetut henkilö- ja talousresurssit ovat lisääntyneet ja niitä on suunnattu alueille, joissa on vähän tai ei lainkaan kristittyjä ja kirkkoja.

Kirkon lähetysjärjestöt toimivat kirkon ekumeenisiin linjauksiin sitoutuen. Niiden solmimat sopimukset toisten kirkkojen kanssa ovat osa kirkon ulkosuhteiden hoitoa.

Seurakunnat sisäistävät missionaarisen luonteensa mukaisesti lähetysvastuunsa ja näkevät lähetystyön ja kansainvälisen diakonian seurakunnan perustehtävinä. Vapaaehtoiset toimivat aiempaa enemmän seurakuntien lähetystyössä ja diakoniatyössä. Seurakunnat kasvattavat tukeaan kirkon lähetysjärjestöille ja Kirkon Ulkomaanavulle.

Seurakunnat etsivät aktiivisesti yhteyttä alueellaan eläviin ulkomaalaisiin, maahanmuuttajiin ja maahanmuuttajayhteisöihin. Seurakunnat tarjoavat hengellisen kodin sitä haluaville kristityille ja antavat ei-kristityille mahdollisuuden kuulla evankeliumin Kristuksesta. Suhteissa muiden kirkkojen jäseniin noudatetaan kirkkomme solmimia ekumeenisia sopimuksia. Seurakunnilla on selkeät sopimukset ystävyysseurakuntiensa kanssa.